

تاریخ: ۱۴۰۰/۱۱/۱۶ (۱۶:۳۴)
شماره: ۱۴۰۰/د/۱۳۹۹۸۶
پیوست: دارد

«تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها»-

معاونت درمان

رئیس محترم مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی ...

رئیس محترم بیمارستان ...

مسئول فنی محترم بیمارستان ...

مدیر عامل محترم درمانگاه ...

با سلام؛

احتراماً، با عنایت به نامه شماره ۱۴۰۰/د/۱۳۹۲۵۵ به تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۳ معاونت امور بهداشتی دانشگاه در مورد هشدار در خصوص بیماری هاری و با توجه به بروز دو مورد مرگ در اثر هاری انسانی در محدوده تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی ایران و لزوم توجه بیش از پیش به انجام اقدامات پیشگیری و درمان این بیماری، گزیده ای از دستورالعمل پیشگیری و کنترل هاری مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت جهت استحضار و دستور اقدام مقتضی در جهت حساس سازی پزشکان، پرستاران و سایر اعضای کادر درمان آن مرکز/ بیمارستان ارسال می‌گردد:

- با توجه به اینکه بیماری هاری در ایران بومی محسوب می‌شود، لذا هر نوع گزش توسط پستانداران خونگرم، مشکوک به هاری در نظر گرفته می‌شود و فرد می‌بایست اقدامات درمان پیشگیری هاری را دریافت کند.
- همه گزش‌ها بدون توجه به محل، وسعت و شدت آسیب بالقوه خطرناک هستند.
- در هنگام مواجهه با این بیماران، رعایت احتیاطات همه جانبه و استفاده از وسایل حفاظت فردی به طور کامل لازم است.
- علائم هاری غیراختصاصی بوده و مشابه سایر عفونت‌های ویروسی سیستمیک غالباً با تب، سردرد، ضعف، اختلالات دستگاه تنفسی فوقانی و دستگاه گوارش بروز می‌کند. علائم اولیه‌ی عصبی شامل تغییرات مختصر در شخصیت و اختلال درک و شناخت، سوزش و مورمور یا درد نزدیک محل گزش می‌باشد. در اوایل بیماری، هاری جزء تشخیص‌های افتراقی مطرح نمی‌باشد. در یک مطالعه، پزشکان فقط در ۳ مورد از ۲۱ مورد در اولین ویزیت، هاری را تشخیص داده بودند، علی‌رغم اینکه سابقه‌ی گزش با حیوان را در بسیاری از بیماران می‌دانستند.

«تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها»-

معاونت درمان

- بیماری هاری در انسان ممکن است به دو شکل هاری خشمگین (۸۰٪ موارد) یا هاری خاموش (۲۰٪ موارد) بروز کند.
- تشخیص‌های افتراقی بیماری هاری شامل: آنسفالیت‌های ویروسی، کزاز، آنسفالیت توکسیک، آنسفالیت آلرژیک، گیلن باره، پولیومیلیت و سایر نوروپاتی‌ها و میلوپاتی‌ها و پلی‌نوروپاتی‌های التهابی می‌باشند.
- درمان بیماران مبتلا به هاری: ۱- مراقبت کامل از بیماران ۲- اقدامات تجربی درمانی نظیر: تجویز ویدارابین، اینترفرون لوکوسیت انسانی، RIG وریدی یا داخل مایع مغزی نخاعی، گلوبولین آنتی‌موسیت، پرانوبکس، ریاورین، کتامین و دز بالای استروئید ۳- آغاز واکسیناسیون هاری بعد از شروع نشانه‌های بالینی در بیماران با تشخیص قطعی هاری توصیه نمی‌شود و ممکن است زیان آور باشد. ۴- خواب کردن بیمار به دلیل آژیته بودن بیماران ضروری است. تشخیص سریع قبل از مرگ در اولویت است.

• درمان پیشگیری هاری:

۱. خارج کردن ویروس از محل جراحی با شستن تمامی جراحات با آب پرفشار حداقل به مدت ۱۵ الی ۲۰ دقیقه با صابون یا هر شوینده دیگر (بخش مهمی از فرایند درمان پیشگیری هاری وابسته به این مرحله است).
۲. دبریدمان کامل قسمت‌های له شده و نکروزه
۳. ضد عفونی زخم با محلول بتادین یا الکل ۷۰ درصد
۴. حتی‌المقدور محل جراحی ناشی از حیوان گزیدگی نباید بخیه شود مگر در مورد زخم‌های شریانی یا جراحتهایی که موجب پارگی صفاق یا عریان شدن استخوان می‌شوند که در این موارد پیش از انجام اقدام‌های ترمیمی توسط متخصص جراح، می‌بایست مقدار مورد نیاز از ایمونوگلوبولین ضد هاری در داخل و عمق زخم تزریق شود. توصیه شده در سایر موارد بخیه زخم‌ها به تاخیر بیفتد.
۵. تزریق ایمونوگلوبولین یا واکسن ضد کزاز در صورت نیاز (در افرادی که ۱۰ سال از آخرین نوبت واکسن توأم در آنها گذشته باشد)
۶. درمان آنتی بیوتیکی جهت پیشگیری از عفونت محل جراحی
۷. ثبت اطلاعات فرد حیوان گزیده در فرم یا دفتر ثبت حیوان گزیدگی شامل: نام و نام خانوادگی، سن، تاریخ حادثه، حیوان مهاجم، اقدامات انجام شده، آدرس محل سکونت و تلفن تماس فرد (ثابت-همراه) و گزارش فوری تلفنی به نزدیک‌ترین مرکز درمان پیشگیری هاری (مسئولیت عدم گزارش فوری مورد حیوان گزیده به عهده مرکز ارائه دهنده خدمات اولیه می‌باشد)

تاریخ: ۱۴۰۰/۱۱/۱۶ (۱۶:۳۴)
شماره: ۱۴۰۰/د/۱۳۹۹۸۶
پیوست: دارد

«تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها»-

معاونت درمان

۸. ارجاع فرد حیوان گزیده به مراکز درمان پیشگیری هاری جهت تزریق ایمونوگلوبولین و واکسن ضد هاری (در حال حاضر ۱۲ مرکز درمان پیشگیری هاری در محدوده دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و ۱۱ مرکز دیگر در محدوده دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران و ایران بصورت ۲۴ ساعته فعال می‌باشند). اطلاعات مراکز درمان هاری استان تهران به پیوست می‌باشد.
۹. در حال حاضر طبق دستورالعمل مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، واکسینه بودن حیوان علیه هاری، مانع اقدامات درمان پیشگیری هاری در انسان حیوان گزیده نمی‌شود.

نکته مهم: تأکید می‌گردد اقدامات اولیه مورد حیوان گزیده اورژانس محسوب شده و نیازمند توجه ویژه کادر بهداشتی و درمانی می‌باشد.

یادآور می‌شود این دستورالعمل در پورتال معاونت درمان دانشگاه به آدرس <https://treatment.sbm.u.ac.ir> در دسترس می‌باشد.

دکتر رضازندی
معاون درمان دانشگاه